

Katheter (urethra katheter)

Inleiding

U heeft een katheter (urethra katheter) gekregen. In deze folder vindt u informatie hierover.

Wat is een katheter?

Een katheter is een slangetje dat via de plasbuis (urethra) in uw blaas ligt. Door een opgeblazen ballonnetje aan het einde van de katheter kan deze niet uit uw blaas glijden. Via dit slangetje loopt de urine uit uw blaas weg.

Vooral direct na het inbrengen van de katheter kunt u het gevoel hebben alsof u moet plassen. Dit is echter geen echte aandrang, want de urine kan gewoon weg via de katheter.

Verzorging van de katheter

U kunt zich gewoon wassen en douchen met de katheter. Wel adviseren we om geen zeep te gebruiken om het gebied rond de katheter schoon te maken. Wilt u toch zeep gebruiken, dan kunt u het beste een zachte, niet geperfumeerde zeep gebruiken.

Voor mannen geldt dat u minstens eenmaal per dag uw voorhuid terugschuift zodat u de eikel en de katheter zelf goed kunt schoonmaken. Daarna schuift u uw voorhuid weer terug. Voor vrouwen geldt dat u minstens eenmaal per dag uw grote en kleine schaamlippen en de katheter zelf goed schoonmaakt.

Belangrijk

Belangrijke punten zijn:

- Als u met de katheter bezig gaat, wast u dan uw handen zowel voor als na de behandeling.

- Let er op dat u niet de opening van de katheter aanraakt of het aansluitstuk van de urinezak.
- U mag niet aan de katheter trekken.
- De katheter mag niet afknikken.
- De urine opvangzak moet lager hangen dan het niveau van uw blaas, anders kan uw urine niet aflopen.
- Soms komt er wat bloed met de plas mee of komt er slijm of pus langs of door de katheter. U hoeft zich hierover geen zorgen te maken of hiervoor de arts te bellen.
- Zorgt u ervoor dat u voldoende drinkt, minimaal 2 à 2,5 liter per 24 uur.

Opvang urine

De hoeveelheid die u drinkt, bepaalt hoe vaak u de zak moet legen. In het begin zult u dit moeten uitproberen. Na een tijdje weet u wanneer dit moet.

De urine wordt opgevangen in een speciale opvangzak. Overdag is dit een beenzak zodat u zich vrij kunt bewegen. 's Nachts is dit een grote urine opvangzak zodat u kunt doorslapen.

De nachtzak heeft een inhoud van 1500 - 2000 ml. Ook deze heeft een aftapkraan, kijkt u dus voordat u aansluit of deze dicht is. Zorgt u ervoor dat ook als u in bed ligt de zak lager hangt dan het niveau van uw blaas. Ook mag het kraantje niet op de grond hangen in verband met de kans op infecties. De grote urinezak kunt u aan het bed bevestigen met het bijgeleverde bedhangertje of in een teiltje doen.

De beenzak kunt u op uw bovenbeen dragen. U kunt de zak vastmaken door middel van beenbandjes.

U leegt hem in het toilet via het kraantje. Controleer of het kraantje daarna dicht is.

Flip Flow

Misschien heeft u geen opvangzak maar een aftapkraantje: een ventiel. Als u deze heeft, moet u uw blaas elke 2 tot 4 uur leeg laten lopen in het toilet. Dit ventiel moet u 1 keer per week vervangen. De nachtzak kunt u aan het ventiel koppelen.

Aansluiten katheterzakken

Van beenzak naar nachtzak verwisselen:

- U wast eerst uw handen.
- Daarna verwijdert u de dop van de nachtzak.
- De nachtzak bevestigt u aan de onderzijde van de beenzak.
- Open het aftapkraantje aan de onderzijde van de beenzak.
- Let er op dat het aftapkraantje van de nachtzak dicht zit en niet op de grond hangt.
- Vervolgens wast u weer uw handen.

Van nachtzak naar beenzak:

- U wast eerst uw handen.
- Daarna doet u het aftapkraantje van de dagzak dicht.
- U kunt nu de nachtzak van de beenzak verwijderen en de nachtzak in het toilet legen.
- Daarna doet u de aftapkraan van de nachtzak dicht.
- Spoelt u nu de nachtzak om het koud leidingwater en laat dit in het toilet lopen.
- Sluit het aftapkraantje van de nachtzak weer.
- Plaats de dop weer terug.
- Vervolgens wast u weer uw handen.

Vervanging en materiaal

Als u naar huis gaat, krijgt u van het ziekenhuis een startpakket mee. Hierin zitten 3 nachtzakken en 3 beenzakken.

Als u nieuw kathettermateriaal nodig heeft kunt hiervoor bellen met de firma MediReva via telnr. (0800) 0201201. Het kan ook zijn dat u een andere leverancier heeft.

U hoeft hiervoor niet te betalen. De firma regelt dit direct met uw verzekering. De nachtzak en de beenzak mag u 1 week gebruiken.

De katheter blijft tussen de 6 à 12 weken zitten. Uw arts of verpleegkundige thuis of in het ziekenhuis verwisselt de katheter. U krijgt de 1e afspraak mee naar huis.

Problemen?

Als de urine langs de katheter loopt, zijn er 5 mogelijke oorzaken:

1. De katheter is geknikt.
2. De verbindingsslang tussen de katheter en de urine opvangzak ligt dubbel of geknikt.
3. De katheter is verstopt door gruis, steen of een bloedstolsel.
4. De katheter ligt niet in de blaas.
5. U heeft blaaskrampen.

De 2 eerstgenoemde oorzaken kunt u zelf oplossen door de katheter of verbindingsslang in de juiste stand terug te brengen.

In de overige gevallen neemt u contact op met uw huisarts of wijkverpleegkundige. Overdag kan dat ook de poli Urologie zijn via telnr. (0182) 50 50 01, buitenkantooruren belt u met de HAP via telnr. (0182) 32 24 88.

Tot slot

U kunt gewoon bewegen met de katheter en uw dagelijkse activiteiten voortzetten. Ook sporten en zwemmen is mogelijk. Als u hierover vragen heeft, bespreek ze dan gerust met uw huisarts, specialist of verpleegkundige.

Algemene informatie over het GHZ

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze internetsite: www.ghz.nl. Ook kunt u bellen naar het algemene informatienummer (0182) 50 50 50.

Heeft u nog vragen?

Neemt u dan gerust contact op met de polikliniek Urologie, locatie Gouda (0182) 50 55 70 van 09.00 uur tot 10.00 en van 14.00 tot 15.00 uur.

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
december 2022
04.20.034